

[Gert Petersen]

vil beklage dybt, hvis den udvikling skal afbrydes.

Som sagt, vi mener ikke, at NATO-medlemskabet er den bedste idé. Men jeg må erkende, at det ikke er det, der er aktuelt for øjeblikket. Det, der er virkelig aktuelt for øjeblikket, er spørgsmålet om atomoprustning, spørgsmålet om spændingen i Europa, spørgsmålet om forhandling mellem supermagterne, mellem blokkene osv. Det har vi erkendt. Derfor har vi arbejdet, som vi har gjort. Derfor bliver vi ved med at arbejde ud fra disse retningslinjer.

Så skal vi altså opleve, at socialdemokratiet kommer her med en dagsorden, som gør spørgsmålet om dansk atomvåbenfrihed i freds-, krise- og krigstid – et helt centralt spørgsmål, hvor jeg troede, at vi var ved at blive enige; NATO eller ikke NATO, vi vil ikke have atomvåben på dansk jord – afhængigt af, at der kan skabes en nordisk atomvåbenfri zone. Det vil sige, at f.eks. den norske regering vil få vetoret i spørgsmålet om atomvåben i Danmark. Denne nordiske atomvåbenfri zone skal så, Herren hjælpe mig, gøres afhængig af, om der kan skabes en større europæisk sammenhæng.

Jeg beder socialdemokraterne om at tænke sig om. Det forslag, vi har stillet fra SFs og VS' side, med de små korrektioner, der er foretaget, er, hvad der burde være socialdemokratisk politik. NATO eller ikke NATO, det er den politik, socialdemokratiet har stået for igennem de senere måneder. Derfor har hr. Thoft ret i, at det er et tilbageskridt, der sker.

Men dog vil jeg sige til sidst: det er mig ubegribeligt, hvis regeringspartierne alligevel blot vil undlade at stemme imod denne dagsorden, for dagsordenen indeholder f.eks., at Danmark skal arbejde for en international aftale, bl.a. mellem NATO og Warszawapagten, om nej til førstegangsbrug af kernevåben af enhver art. Ville det være regeringens politik? Jeg skal hilse det velkommen, hvis det er tilfældet, men vi skal ikke have taktisk hykleri, vi vil gerne have kortene på bordet.

Derfor er jeg spændt på, hvad regeringspartierne vil sige, om de vil ændre politik i den retning. Vi andre beklager, at socialdemokratiet har taget et skridt tilbage, men der er også visse skridt frem her. Vil regeringspartierne sige ja til dem og lade det passere, eller vil de gå imod det?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Debatten har vist, at der vist ikke kan siges meget nyt om denne sag, så derfor skal jeg nøjes med at kommentere det dagsordensforslag, som blev fremsat af hr. Lasse Budtz.

Det er klart, at regeringen med største interesse har afventet socialdemokratiets dagsorden, for vore erfaringer fra tidligere har jo ikke været just opmuntrende. Derfor må jeg sige, at den dagsorden, vi i dag har fået forelagt, ikke hører til de værste. Tværtimod indeholder den bl.a. en opregning af nogle forslag, som regeringen skal virke for eller støtte, og som vi allerede uden denne dagsorden går ind for. Det gælder f.eks. forslaget om forbud mod kernevåbensprængninger og placering af atomvåben i det ydre rum. Her finder regeringen altså for så vidt dagsordenen overflødig.

Når regeringen alligevel ønsker at anbefale, at man ikke stemmer for dagsordenen, skyldes det flere forhold.

Når der tales om et opstillingsstop i Europa, så bør det ikke glemmes, at Sovjetunionen i dag har opstillet ca. 1.200 mellemdistancespræghoveder og NATO foreløbig kun en snes. En fastfrysning på dette grundlag: 1.200 kontra en snes, kan vel ikke siges at være et rimelig afbalanceret forhandlingsudgangspunkt.

Vi er også betænkelige ved, at flere punkter i dagsordenen kan skabe en vis usikkerhed om Danmarks holdning til vigtige dele af NATO-samarbejdet, men vi er især betænkelige ved det første afsnit i dagsordenen, der hverken er særlig klart eller logisk. Regeringen læser imidlertid dette første afsnit på samme måde, som socialdemokratiet selv for et par år siden læste forslaget i partiets eget partiprogram om, at socialdemokratiet ville virke for, at der ikke kommer atomvåben på dansk jord. Socialdemokratiet sagde dengang, at denne politik, altså dette mål, måtte realiseres som led i en nordisk atomvåbenfri zone i en større europæisk sammenhæng, og at det ikke betød nogen ændring af dansk atompolitik. Med denne læsning af dette første afsnit i dagsordenen, og hvad jeg i øvrigt har sagt om forslaget, vil regeringen anbefale, at man afstår fra at stemme.

Op så er det i øvrigt regeringens håb, at vi efter debatten i dag kan nærme os et punkt,